

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 4.7.2007
COM(2007) 374 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Средносрочен преглед на индустриална политика
Принос към Стратегията за растеж и заетост на ЕС**

{SEC(2007) 917}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Икономическо положение и предизвикателства.....	4
3.	Работна програма относно индустриалната политика	5
3.1.	<i>Оценка на напредъка на настоящата ситуация</i>	5
3.2.	<i>Предварително планиране</i>	7
3.3.	<i>Доразвиване на текущата работа и отговор на новите предизвикателства ...</i>	7
3.3.1.	Хоризонтални инициативи	8
3.3.2.	Секторни инициативи	14
4.	Заключения	17

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В Съобщението си от 2005 г.¹ Комисията изложи за първи път интегриран подход за индустриалната политика, основан върху конкретна работна програма от хоризонтални и секторни инициативи. Тази политика, която е важен стълб на Лисабонската стратегия, е основана на стремежа на ЕС да осигури добре работещ вътрешен пазар², както и отворени и конкурентоспособни пазари по света и да отговори на промените в околната среда. Както Съветът³, така и Европейският парламент⁴ одобриха този подход, като отправиха молба към Комисията да приложи политическите инициативи и през 2007 г. да излезе с доклад за постигнатия напредък и с нови инициативи.

Целта на настоящото съобщение е тройна:

- Първо, да опише текущата икономическа ситуация на промишлеността на ЕС и да идентифицира ключовите предизвикателства, пред които понастоящем е изправена;
- второ, да направи оценка на прогреса, постигнат по отношение на хоризонталните и секторните действия, изложени в Съобщението относно индустриалната политика от 2005 г.;
- и трето, предвид настоящите цифри и предизвикателства, както и постигнатия прогрес, да определи мерките за периода 2007-2009 г.

Основната роля на индустриалната политика на равнището на ЕС е да предостави проактивно точните рамкови условия за развитието на предприятията и иновациите с цел да превърнат ЕС в атрактивно място за промишлени инвестиции и създаване на работни места, вземайки предвид факта, че повечето дружества са малки и средни предприятия (МСП).

Ефективна и функционираща индустриална политика в ЕС трябва да се основава на съгласувани и координирани усилия на национално и европейско равнище, съгласно член 157 от Договора за ЕО. Много елементи от основното влияние за конкурентоспособността на европейската промишленост се определят на национално равнище. Въпреки това, важни предизвикателства, като създаването на отворен и конкурентоспособен вътрешен пазар, а също така и реакцията на индустриалната политика към програмата за енергетиката и измененията на климата не могат или могат в недостатъчна степен да бъдат засегнати само на национално равнище, и следователно изискват също така действие и на европейско равнище.

¹ COM (2005) 474

² Понастоящем се извършва изчерпателен преглед на вътрешния пазар.

³ Съвет по конкурентоспособност 29-30 май 2006 г. и Съвет по конкурентоспособност 21-22 май 2007 г.

⁴ Резолюция относно политиката за промишлеността, 5 юли 2006 г.

2. ИКОНОМИЧЕСКО ПОЛОЖЕНИЕ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Въпреки че картината се различава от сектор в сектор⁵, най-общо промишлеността е в добро състояние и динамична, допринасяйки значително за растежа и заетостта в Общността. Промислеността продължава да е важен двигател на европейската икономика⁶. По-точно, промишлеността представлява около една пета от продукцията на ЕС и отбеляза ръст от средно 2.6 % през последните две години. Тя е от значение за иновациите със своя дял от 81 % от разходите на частния сектор за изследвания и разработки и като осигурява нарастващ брой висококвалифицирани работни места играе централна роля в трансформирането на Европа в икономика на знанието. През последните три години заетостта в промишлеността остана относително стабилна след спад от почти 5 % между 2000 и 2004 г.⁷ Непряко, промишлеността е отговорна за динамиката на много сектори от областта на услугите, като допринася в значителна степен за растежа на заетостта. В редица индустриални сектори като ИКТ, електро и машинно инженерство се наблюдаваше продължителен и стабилен растеж в добавена стойност, което бе ускорено в последните години.⁸ През 2006 г. Общността също успя да привлече повече преки чужди инвестиции, които нараснаха с 42 % в сравнение с изтичането им от 35 %⁹.

Докато промишлеността понастоящем се представя добре и се възползва в пълна степен от благоприятния бизнес цикъл, то глобализацията, технологичният напредък и предизвикателствата пред околната среда вероятно ще се засилят през идващите години.

ЕС се представя добре в търговията със стоки, където експортният му дял в световната търговия се стабилизира на около 15 %. Все пак, **глобализацията** вече не е само търговия със стоки. Напоследък, гамата от дейности, които дружествата търгуват или изнасят в чужбина се разширява, тъй като ИКТ, организационните иновации и нарастващата база на умения в Индия и Китай дават възможност на дружествата да разделят веригите на стойността и да изнесат в чужбина междинните доставки и задачи. В тази променяща се среда, конкурентното предимство се намира в оптимизирането на световната верига на стойността. В хода на този процес, дружествата се нуждаят от възможността да контролират важните части от веригата на стойността, такива като иновациите и продукти по поръчка, понякога посредством групи, които подпомагат затвърждаването на новаторския капацитет в Европа. Във все по-нарастваща степен дружествата предлагат интегрирани решения, състоящи се от пакети от услуги и производствени дейности.

⁵ Промислена структура на ЕС (ГД „Предприятия и промишленост“, 2007 г.)

⁶ За повече детайли вижте Работния документ на служителите SEC(2007)917, придружаващ настоящото съобщение.

⁷ Евростат: Проучване на работната сила

⁸ Промислена структура на ЕС (ГД „Предприятия и промишленост“, 2007 г.): В ИКТ средният годишен растеж от 1995 г. до 2006 г. бе 6 %, но се повиши на 10 % в периода 2004-2006 г. Сравнимите цифри за електро и машинно инженерство бяха 2 % и 5 %.

⁹ Евростат Бюлетин 70/2007 - 24 май 2007 г.

Бързият **напредък на науката и технологиите** създава възможности за производителите да се приспособят и да използват нови технически възможности. Все пак, производството в ЕС остава специализирано в среднотехнологични сектори и не се е възползвало от бързия растеж на някои високотехнологични сектори, нито е използвало напълно възможностите на развиващите се ИКТ. Тромавите регламенти за продукти на някои пазари затрудняват необходимото осъвременяване на промишлеността. Стандартите, правата на интелектуална собственост (ПИС) и практиките за възлагане на обществени поръчки също биха могли да бъдат променени с цел да подпомагат новаторските промишлености. Докато подобряването е важно за новаторската способност на промишлеността, развитието на някои промишлени отрасли бива спъвано от неблагоприятни пазарни структури. Липсата на голям, унифициран пазар в сферата на отбраната не позволява секторът да достигне своя пълен новаторски и икономически потенциал. В известна степен това е валидно и за фармацевтиката.

ЕС си е поставил амбициозни екологични цели – да **увеличи енергийната ефективност и да намали емисиите на парников газ** с поне 20 % до 2020 г., да насърчава възобновяемите източници на енергия¹⁰. Досега, европейската промишленост вече е отбелязала значителен напредък в подобряването на своята енергийна ефективност. Тя също може добре да се възползва от възможностите, възникващи от появата на новите отрасли на промишлеността, свързани с околната среда. Европейските екологични отрасли на промишлеността са начело на световните технологии, като генерират оборот от приблизително 2.2 % от БВП на ЕС, и осигуряват заетост на 3.4 милиона души. За да се преодолеят регулаторни и други пречки, които все пак възпрепятстват пълното използване на новите пазарни възможности, са необходими набор от политически средства, включително пазарни инструменти и добре обмислен регламент. При реализирането на тези политически средства трябва да бъде обърнато нужното внимание на конкурентната позиция на тези енергийно интензивни отрасли, които са изложени на международна конкуренция.

3. РАБОТНА ПРОГРАМА ОТНОСНО ИНДУСТРИАЛНАТА ПОЛИТИКА

3.1. Оценка на напредъка на настоящата ситуация

Съобщението от 2005 г. обяви няколко хоризонтални и секторни политически инициативи, като при повечето от тях бе постигнат добър напредък.¹¹ Във всичките случаи консултативната е изиграла важна роля.

Инициативите, които вече постигнаха своите резултати, имаха значително въздействие върху политическото развитие. Те допринесоха за събирането, понякога чрез групата на високо равнище, на широк спектър от заинтересовани лица, отговарящи за различните политически области, които представляват рамката за промишлена дейност, както и за постигането на консенсус относно ключови въпроси и бъдещите перспективи.

¹⁰ Съобщението на Комисията „Енергийна политика за Европа“ COM(2007) 1 определя количествени цели и резултати.

¹¹ Подробни детайли относно напредъка могат да бъдат открити в документ SEC(2007)917.

- Това важи в частност за Групата на високо ниво равнище по въпросите на конкурентоспособността, енергията и околната среда, която подпомогна сливането на трите отделни насоки на политиката и има значителен принос например за дебата по подготовката на пакета на Комисията за енергетиката и измененията на климата, както и за развитието на устойчива промишлена политика.
- Това също важи и за инициативата „АВТОМОБИЛИ 21“, чиито препоръки станаха основата за Съобщението на Комисията относно регулаторната рамка за автомобилната промишленост и доведоха до важни законодателни предложения, например относно разширяването и опростяването на цялата европейска система за типово одобряване на превозни средства.
- Групата на високо равнище за текстила служеше като средство за подпомагане при идентифицирането на политическите приоритети, а на практическо ниво, за създаването на платформа за изследвания и разработки, обхващаща цялата промишленост.
- Инициативата „EnginEurope“ за машинно инженерство и оперативната група за конкурентоспособността на ИКТ представиха доклади, които подпомогнаха оформянето на нашата индустриална политика.
- Групата на високо равнище „LeaderSHIP 2015 г.“ разработи широк набор от препоръки, които спомогнаха за превръщането на европейските морски промишлености, чието функциониране е силно зависимо от държавните помощи, в енергична и конкурентоспособна промишленост, чиито корабостроителници се възползват само от помощи за иновации, чийто размер е съобразен и насърчава разумното поемане на риск и технологичния подем.
- Други групи, които са още в действие, представиха частични резултати, като например Фармацевтичният форум и Форумът на отбранителната промишленост. Групата на високо равнище за химическите вещества ще започне скоро своята работа.
- Инициативите за ПИС и за уменията¹² показаха, че тези политики са основни елементи от една стратегия за конкурентоспособност на промишлеността. Първата доведе до няколко действия, включително до съвместна Стратегия за действие между ЕС и САЩ относно ПИС и фалшификациите, и диалози относно ПИС с приоритетни държави за прилагане на ПИС. Последната се заема с недостига и неправилното съчетаване на умения в промишлеността чрез поредица от действия.

Кохезионната политика също допринесе значително за подобряването на конкурентоспособността на промишлеността. В съответствие със стратегическите насоки на Общността за кохезионната политика 2007-13 г. държавите-членки съсредоточават инвестициите от Европейския фонд за реконструкция и развитие и от Европейския социален фонд в области, тясно свързани с програмата за растеж и заетост, по-специално върху подобряването на човешкия капитал, изследване, иновации, предприемачество и подкрепа на МСП.

¹² Комисията обмисля представяне на становището ѝ относно е-умения през 2007 г.

Освен това, Комисията изложи завършена стратегия¹³ за конкурентоспособността на промишлеността на ЕС на чуждестранния пазар, за усвояване на ползите от глобализацията и за осигуряване на по-благоприятна международна среда за дружествата от ЕС.

Повечето от хоризонталните и секторните инициативи, описани в Съобщението от 2005 г., са дългосрочни проекти, които ще продължат през периода 2007-2009 г.

В резюме, последните икономически развития, както и опити и резултати от ключовите стълбове на индустриалната политика от 2005 г. показват, че няма нужда от основна промяна на настоящата политика.

3.2. Предварително планиране

Основавайки се на оценката на настоящата ситуация, и доразвивайки постиженията от 2005 г. насам, Комисията предвижда засилването на някои текущи инициативи и предприемането на някои нови инициативи в отговор на съвременните предизвикателства.

Приложение 1 представя подробен преглед на хоризонталните и секторни инициативи и посочва кое предизвикателство се счита с най-висок приоритет за всеки сектор. Прилагането ще бъде предшествано от оценка на въздействието, където е целесъобразно. Въз основа на последната информация прегледът актуализира Съобщението от 2005 г., което се базира на широка консултация сред държавите-членки и заинтересованите страни.

Политическите действия, насърчаващи конкурентоспособността на промишлеността се провеждат отчасти на ниво Общността и отчасти на ниво държави-членки, но връзката между индустриалната политика на ЕС и насоките на действие на националните политики остава слаба. Обновената Лисабонската стратегия дава добра възможност за засилването на тези взаимодействия, особено след като интегрираните насоки за развитие, приети от Съвета включват и насоки за индустриалната политика. Държавите-членки следва да докладват в своите годишни доклади за напредък предприетите политически действия, свързани с конкурентоспособността на промишлеността, които са свързани с ключовите предизвикателства пред държавите-членки. По избрани въпроси Комисията ще работи заедно с държавите-членки с оглед идентифицирането и разпространяването на добрите практики. Това също би позволило на Комисията по-добре да интегрира националните измерения на разработване на политиката в хоризонталните и секторните инициативи, обявени в настоящото съобщение.

3.3. Доразвиване на текущата работа и отговор на новите предизвикателства

Въпреки че общата идея на индустриалната политика от 2005 г. все още изглежда подходяща, някои предизвикателства остават, а други са станали по-значими. Глобализацията, технологичните и климатичните промени – всички те упражняват конкурентен натиск върху нашата икономика да се приспособи: процес, който води до разпределяне на ресурсите там, където те добавят най-голяма стойност.

¹³ COM(2006)567 „Глобална Европа: конкурираща се в света“

3.3.1. *Хоризонтални инициативи*

1. **Опростяването и подобряването на регулаторната среда и намаляването на административната тежест** върху предприятията ще остане главен приоритет за Комисията, както и нуждата да се гарантира, че регламентът ще бъде така оформен, че да насърчава „екологичните иновации“ и по-стабилните модели на потребление и производство. Усилията на Комисията в бъдеще ще станат по-интензивни и ще бъде отделено особено внимание на области като строителството, бизнес статистиката, здраве и безопасност, трудови отношения, транспорт и фискални въпроси/ДДС. Комисията също е решена да продължи отчитането на административните разходи и намаляването на административните тежести.

Конкретен пример как това може да бъде приложено в даден сектор е последващата работа по инициативата „АВТОМОБИЛИ 21“, чрез която Комисията ще се стреми да опрости регулаторната рамка за автомобилната промишленост чрез постоянното прилагане на по-добри принципи на регулиране. Основните приоритети на Комисията са: замяна, считано от 2007 г., на известен брой директиви на ЕО с международни регламенти; въвеждане на самотестване и виртуално тестване в някои области; разработване на законодателство, за да бъдат постигнати амбициозните стандарти за емисиите, включително постигането на 120g/Km емисии на CO₂ до 2012 г. чрез интегриран подход¹⁴; въвеждане на подобрения, свързани с безопасността в конструирането на автомобили, като електронно управление на стабилността (2008 г..

Този подход може да послужи за пример на други сектори и е от особено значение за МСП. Чрез техните леки структури и естествен капацитет за взаимодействие в своята среда, МСП са добре подготвени да предоставят новаторски решения и да трансформират предизвикателствата в бизнес възможности. Те също формират съществена част от бизнес групата, спомената по-долу. По същото време те не са толкова добре подготвени да се справят с регламента и административните тежести – често свързани с разходи, които не са пряко обвързани с размера на предприятието. И те са също пропорционално по-засегнати от всякакви мерки, които изискват фиксирани инвестиции, такива каквито могат да се асоциират с въвеждането на по-взискателни екологични стандарти за процесите или крайните продукти.

2. Допълнителен набор от хоризонтални инициативи произлиза от факта, че иновациите и отговорът на бързо развиващите се технологии, не могат да бъдат стимулирани единствено чрез регулаторната рамка. Програмите за финансиране на Общността¹⁵, както и текущите и планираните европейски технологични платформи и съвместни технологични инициативи изграждат отворени партньорства и насърчават иновациите, но са нужни и други форми на проактивен отговор.

¹⁴ COM (2007) 22

¹⁵ Рамковата програма за научни изследвания (FP7) и програма за конкурентоспособността и иновациите (CIP)

Успешно нововъведение в световен мащаб поражда известен брой конкурентни предимства за „**водеция пазар**“, като по-бърза възвръщаемост на инвестициите и по този начин по-силен стимул за частните инвестиции в по-нататъшни изследвания и разработки; предимства на месторазположението за изследванията и разработките и производствените съоръжения; по-висока производителност и износ или нарастващи растеж и заетост.

*Целта на инициативата за „**водеция пазар**“ е да допринесе за освобождаването на пазарния потенциал за иновационни продукти и услуги, като премахне пречките, които възпрепятстват развитието на нови пазари посредством бъдещ, съгласуван и концентриран подход на регулаторни и други политически инструменти с цел да се позволи разнообразен набор от технологии и иновационни бизнес модели да отговорят бързо на търсенето в глобална перспектива. Инструментите включват законова и регулаторна рамка, насърчаваща открити иновационни механизми, стандарти, практики в областта на обществените поръчки, защита на интелектуалната собственост или наличността на рисков капитал. Комисията ще изготви политически доклад по-късно тази година, в който ще предложи прилагането на подхода за водеция пазар.*

3. По-нататъшно средство за ускоряване на иновационния процес, предложено в доклада Lahti¹⁶, е използването на **стандарти**, които не само улесняват достъпа на иновационни продукти, услуги и процеси до пазарите, но също действат като механизъм за разпространение на голяма част от познанието, създадено в процеса на изследвания и разработки. Още повече, като осигуряват съвместимост на качеството и безопасността на новите продукти и предлагането на услуги, стандартите насърчават изграждането на по-уверени и стабилни модели на потребление, с по-голям принос за растежа.

*Инициативата „**стандарти**“ ще има за цел да улесни достигането до пазара на резултатите от изследванията и разработките, и да улесни, също така, възприемането на новите нисковъглеродни и енергийно ефективни технологии. Но темпът на технологични промени и сближаването на технологиите изискват европейските организации за стандартизация да приспособят своята работа така, че да могат своевременно да доставят подходящите продукти. Те трябва също да продължат разработването на световни стандарти. Но пълната полза може да бъде извлечена, ако всички заинтересовани участници са включени в процеса на определяне на стандарти и ако стандартите бъдат широко използвани. Трябва да бъдат направени по-големи усилия за привличането на МСП и на изследователската общност. За тази цел, в края на 2007 г. Комисията ще представи Съобщение относно увеличаване на приноса на стандартизацията за иновациите и ще предложи мерки за справяне с въпросите, споменати по-горе.*

¹⁶ COM (2006) 589

4. Глобализацията води до структурна трансформация. Процесът изисква създаването на нови и силни трансгранични отношения и съюзи. Мрежите на сътрудничество, като например иновационните полюси и изследователските групировки, могат да бъдат мощни двигатели на регионалното икономическо развитие и на иновациите. Заедно с това е необходима по-голяма регионална специализация в изследването и технологическото развитие в рамките на конкурентното в световен мащаб европейско изследователско пространство. Инициативата за създаването на Европейски технологичен институт (ЕИТ) се основава и обхваща все повече транснационални иновационни полюси и групировки. Неговата мисия е да събере най-добрите европейски специалисти в сферата на образованието, изследването и иновациите, за да предостави конкретни решения за основните социални, икономически и екологични предизвикателства.

Инициативата „групировки“ ще даде оценка за това как обединените действия на държавите-членки и Комисията, подкрепяйки групите и тяхното сътрудничество, могат да спомогнат за прогресивното структуриране на европейската сфера на знание като мощна мрежа на конкурентни групи от световен мащаб, която насърчава конкурентоспособността на промишлеността и услугите

5. Европейската промишленост вече се намира в добра позиция, за да развива въз основа на силната си позиция на пазара нови продукти, услуги и процеси, основани на технологии за околната среда. В допълнение, европейските дружества обръщат все повече внимание на околната среда и на своето въздействие върху нея и това става част от техния подход за корпоративна социална отговорност.

За затвърждаване на тези постижения и за подпомагане на промишлеността да се възползва от появата на нови пазари в екологичните технологии, се предвижда нова инициатива за устойчива индустриална политика. Основната цел е да се превърнат потенциалните предизвикателства във възможности за промишлеността на ЕС с цел да преходът да се насочи към нисковъглеродна икономика с ефективно използване на ресурсите. По този начин ще допринесе за постигане на целите на пакета за енергетиката и измененията на климата, приет от Европейския съвет през март 2007 г.

Комисията също ще създаде допълнителен план за действие с цел да насърчи устойчивото производство и потребление в ЕС. Този план за действие ще отговаря на искането, направено от Комисията в обновената стратегия за устойчиво развитие на ЕС.

Трите основни принципа на устойчива индустриална политика, които ще бъдат следвани от плана за действие в началото на 2008 г., са следните:

Стимулиране на развитието и комерсиализацията на нисковъглеродните и енергийно ефективни технологии, продукти и услуги, например чрез насърчаването на водещи пазари и създаването на стимули за най-добрите. Това може да изисква подходящи финансови инструменти и разработването на пазарни инструменти, насърчаващи възприемането на екологично по-благоприятни продукти и услуги, включително чрез по-добро усвояване на разходите за околната среда без да бъде в ущърб на правилата за държавна помощ.

Създаване на динамичен вътрешен пазар: При извършването на настоящия преглед на законодателството за вътрешния пазар Комисията ще развива силна политика за продуктите и ще премахне пречките на вътрешния пазар. Това ще включва реалистични и прогресивно по-амбициозни минимални изисквания, допълнени, където е целесъобразно, с доброволни „водещи“ стандарти и стимули, такива като етикетването, за подобряване на представянето. Крайгълният камък на този подход ще бъде изчерпателна Директива на Европейския парламент, целяща да подпомогне „еко-дизайна“ на най-значителните продукти. Схемите за управление на околната среда и енергийните услуги за фирмите и домакинствата също ще бъдат подпомогани и подкрепяни от опростена, насочена към потребителите рамка.

Създаване на световни пазари за нисковъглеродни и енергийно ефективни технологии, продукти и услуги: По-бързото възприемане на екологичните технологии и стандарти за по-устойчиви технологии, продукти и услуги в ЕС може да положат основи за развитието на международни стандарти, които по-добре интегрират екологичните аспекти, като възприемат подхода, основан на жизнения цикъл. Това може да даде на европейските дружества стартови предимства в световната конкуренция. Международните секторни споразумения за енергийно интензивните промишлености съдържат значителен потенциал да определят световни бази за сравнение за енергетиката и ефективността на ресурсите и да насърчават технологиите, които спазват тези бази за сравнение. Такива секторни споразумения, които трябва да спазват правилата на конкуренцията и екологичните цели, следва да подпомогнат създаването на пазари за износ на водещи европейски технологии, услуги и продукти. Те могат да бъдат допълнени с международни или двустранни споразумения за разпространението и употребата на екологични технологии, като бъде улеснена употребата на гъвкавите инструменти от Киото, и чрез политиката за търговия и развитие.

6. Енергийно интензивните промишлености ще изискват особено внимание, както признава Европейският съвет¹⁷. Нужни са ефективни мерки по отношение на разходите за подобряване както на конкурентоспособността, така и на екологичното въздействие на такива европейски промишлености. През есента Комисията ще публикува политически документ, в който ще бъдат изложени възможните начини за това как тази цел може да бъде изпълнена по най-добрия начин.

¹⁷ Заключение от 8/9 март 2007 г.

7. В допълнение, **достъпът до природните ресурси и суровини** е от основно значение за европейската промишленост. Трябва да бъдат разработвани мерки, допринасящи за осигуряването на стабилен и безопасен достъп, включително за подобряване на ресурсната ефективност и на достъпа до домашните суровини, отварянето на пазар за възобновими суровини на ЕС, подпомагане на развитието на изследователските технологии и гарантиране на наличието на квалифициран персонал. В допълнение, многостранни и двустранни търговски споразумения трябва да гарантират, че трети държави подкрепят отворените и неизкривени пазари, и да гарантират сигурността и разнообразието на хранителни доставки, като бъде взета предвид Тематичната стратегия на Комисията за устойчиво използване на природните ресурси. Активно ще бъде последвана молбата на Съвета по конкурентноспособността до Комисията от 21^{-ви} май 2007 г. да бъде разработен съгласуван политически подход към доставките на суровини за промишлеността, обхващащ всички вътрешни и външни политики на Общността, имащи отношение към тази област.

Комисията ще търси начини да използва своята външна политика в международните отношения, търговската си политика и политическите диалози за промишлеността и околната среда, и където е целесъобразно, ще подпомага прилагането им чрез техническа помощ, за да насърчи политики на устойчива енергетика и изменения на климата в държавите партньори.

8. В по-общи термини, външните аспекти на конкурентноспособността и достъпът до пазари остават от решаващо значение за индустриалното представяне на ЕС.

Инициативата за конкурентноспособност и достъп до пазара ще съсредоточи усилията и ресурсите си върху тези сектори и пазари, където би имало най-високи потенциални ползи за конкурентноспособността. Комисията ще следва като приоритет провеждането на многостранни търговски преговори, особено в кръга за развитие от Доха, но също така ще се стреми към сключването на нови двустранни споразумения за свободна търговия, да представи трансатлантическата програма със САЩ и партньорството с Китай, да се заеме с нетарифните бариери, които са нараснали по значимост през последните години поради продължаващото премахване на тарифите. Това включва регулаторни въпроси, преки чужди инвестиции, конкуренция, обществени поръчки, безопасност и сигурност и защитата на правата на интелектуална собственост и други нематериални активи, както и борбата срещу фалшификациите. Това също така означава, че отхвърлянето на протекционизма на наша територия трябва да е съпътствано с активно използване на всички налични инструменти за създаване на отворени пазари и справедливи условия за търговията извън рамките на Съюза.

9. Конкуренетоспособността на промишлеността също зависи от нейната способност да извършва **структурни промени** в отговор на предизвикателствата на глобализацията и технологичния напредък. За да се справи с последствията, ЕС е разработил законодателство, занимаващо се с реструктурирането¹⁸ и предоставя финансова помощ чрез структурните фондове и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията. Комисията даде положителна оценка на първите две заявления за помощи от фонда и поиска от бюджетния орган да отпусне необходимите средства. Но трябва да се направи повече за предвиждане на тенденциите в структурните промени, да има по-добра подготовка за реструктуриране и да бъде подобро взаимодействие между различните политически насоки с участието на всички заинтересовани лица

С инициативата за структурна промяна, Комисията ще разшири своята аналитична работа и ще подпомага обмяната на най-добри практики. Първи годишен доклад за реструктурирането ще бъде публикуван в средата на 2008 г. Съобщението за реструктурирането и заетостта от 2005 г.¹⁹ ще бъде преразгледано с цел насърчаването на по-широко партньорство на европейско ниво. В средносрочен план, инициативата има за цел да снабди всички засегнати действащи лица с по-добра информация за реструктурирането и как да се справят с последствията от него. Следва да се обмисли също как фондовете на ЕС могат да бъдат най-добре използвани в този контекст. През 2009 г. Комисията ще прецени дали да ревизира своите насоки за държавни помощи за подпомагане и реструктуриране.

10. Една от главните структурни промени беше преместването на заетостта към услугите във високо развитите икономики. Това не бива да бъде приравнявано с деиндустриализация. То отразява задълбочаването на международното разделение на труда и разпадането на някога интегрирани вертикални вериги на стойността. Вследствие на това **промишлеността и услугите са неразделно свързани**. Стойността, качеството и производителността на някои сектори на услуги, в частност бизнес услугите, свързани с високо ниво на познание, оказват въздействие върху конкурентоспособността на промишлеността. Например, регламентите, въздействащи върху качеството на професионални и други бизнес услуги, финансови услуги или сектора за дистрибуция и продажби на дребно също имат въздействие върху промишлеността. В допълнение, промишленостите от конкурентната мрежа засилват конкурентоспособността на промишлеността като цяло. Още повече, промишлеността е както потребител, така и доставчик на нарастващ спектър от услуги, свързани с иновационните технологии и продукти.

¹⁸ Директива на Съвета 94/45/ЕО от 22 септември 1994 г. за създаване на Европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение, Директива на Съвета 98/59/ЕО от 20 юли 1998 г. относно сближаване на законодателствата на държавите-членки в областта на колективните уволнения, и Директива 2002/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2002 г. за създаване на обща рамка за информиране и консултиране на работниците и служителите в Европейската общност.

¹⁹ COM (2005) 120

Инициативата „промишленост/услуги“ ще проведе подробен преглед и анализ на конкурентоспособността на секторите за услуги и на тяхното въздействие върху конкурентоспособността на промишлеността, а ако е необходимо – и по-нататъшно наблюдение на сектора. В резултат от това ще бъдат установени всички пречки пред подобряването на конкурентоспособността и възможните сризове на пазара, което би могло да оправдае действията с цел да се отговори на специфичните проблеми в отделни сектори на промишлеността и/или услугите.

Съгласно модерната политика на Комисията по отношение на МСП за растеж и заетост²⁰, Комисията ще продължи да гарантира, че нейните инициативи за индустриалната политика вземат предвид интересите на МСП, които играят съществена роля в създаването на устойчив растеж и повече и по-добри работни места.

3.3.2. Секторни инициативи

В допълнение към хоризонталните инициативи, стратегията, разглеждаща в дълбочина проблемите, характерни за отделни отрасли, доказва своята стойност. **Две нови инициативи** ще бъдат поети в областите на хранително-преработвателната промишленост и електроинженерство, като и двата сектора са с големи мащаби и висок потенциал за създаването на растеж и работни места.

Всички секторни инициативи следва да използват подходящи модерни инструменти от Рамковата програма за научни изследвания, а именно технологични платформи и съвместни технологични инициативи и техните препоръки.

11. След последователни реформи на ОСП, които насочиха помощта от продукта към преки плащания на земеделските производители и съсредоточаването върху пазарната ориентация и конкурентоспособността, европейската **хранително-вкусова промишленост** навлезе в период на приспособяване. В глобален контекст това приспособяване става при наличието на стоки с високи цени, ограничения на достъпа до ключови суровини и разработване на външна търговска политика относно достъпа до пазара. Ниската производителност на труда, постоянният недостиг на нововъведения, променящите се потребителски предпочитания и нормативната уредба, разработена през последните години в отговор на безпокойствата на потребителите, свързани със здравето и околната среда – всички те допринасят за предизвикателствата, пред които е изправена промишлеността. Все пак, хармонизирано законодателство на ЕС относно храните продължава да допринася за тяхната безопасност и доверие на потребителите в Съюза и за развитието на селскостопанския и хранително-вкусовия сектор в ЕС.

²⁰ COM (2005) 551

*С целево насочена **инициатива** Комисията възнамерява да отговори на изброените предизвикателства и на постоянната липса на иновации, най-вече с оглед на големия дял на МСП в сектора. Основавайки се на анализ на конкурентоспособността и широки консултации със заинтересованите лица през 2007 г. и на базата на дейността на технологичната платформа „Храна за живот“, Комисията ще изложи пакет от мерки, които трябва да бъдат взети в Съобщението през 2008 г. Те биха могли да включват стратегия за повече продукти с добавена стойност, целево осъвременяване на резултатите от изследванията и разработките, непрекъснати усилия за иновации в МСП (включително проблеми при продажбите на едро и дребно) и укрепването на международното измерение, по-добър пазарен достъп до трети страни, и където е оправдано, намаляване на административната тежест. Мерките биха допълнили текущия преглед на законодателството областта на храните и инициативите в областта на новаторските храни и етикетирането на храни, което значително ще опрости законодателната рамка и ще намали тежестта, наложена върху предприятията на равнището на ЕС.*

12. Секторът на **електроинженерство** играе важна роля в икономиката на ЕС като доставчик на междинни стоки, завършени капитални стоки и потребителски стоки. Той е изправен пред нарастващ конкурентен натиск както от установените, така и от новоразвиващите се икономики; фалшификациите и защитата на правата на интелектуална собственост са въпроси от най-голяма важност за този сектор.

***ELECTRA** е съвместна инициатива на Комисията и промишлеността, която цели идентифицирането на основните конкурентни предизвикателства, стоящи пред европейския сектор на електроинженерство в дългосрочен план, и евентуално разработването на препоръки за укрепване на конкурентоспособност на този сектор в световен мащаб. Инициативата би изследвала потенциала за прилагане на по-добри регулаторни принципи и принос към дебата за енергийна ефективност и водещи пазари. Основавайки се на своите резултати, Комисията би могла да предложи по-нататъшни действия през 2008 г.*

В допълнение, ще бъде ускорена текущата работа в голям брой сектори, които са изправени не само пред необходимостта да отговорят на бързите технологични и научни развития, но също биват възпрепятствани от различни пречки в пълна степен да използват ползите от вътрешния пазар.

13. Що се отнася до **космическата промишленост**, Европейската космическа политика²¹ беше съвместно разработвана от Комисията и ЕКА. Тя е съпътствана от предварителните елементи на Европейска космическа програма, която би трябвало да бъде разработена за постигането на максималното допълване и прозрачност между всички космически програми, като по този начин бъде осигурено най-ефикасното използване на европейските инвестиции в космоса.

²¹ COM(2007) 212 окончателен

*Комисията ще прецени нуждата от Европейска регулаторна рамка за **контрол над разпространението на получените спътникови данни**, и ще оцени нуждата от поддържащи стандарти. Тя също така ще оцени, след консултацията относно зелена книга за приложенията на ГАЛИЛЕО²², до каква степен европейското или национално законодателство могат да подкрепят разработването на такива приложения. Тя ще насърчи допълнително преминаването към гъвкав, пазарен подход при разпределянето на спектъра, както и към пан-ЕС подходи при **използването на спектъра** и ще обсъди с държавите-членки и международните партньори как по-добре да рационализира **регламентите за контрол върху износа**. Преди края на 2008 г. ЕКА и Комисията ще предложат нови проекти за изследвания и разработки на **интегрирани космически приложения**, включително за интеграция с наземните системи. ЕКА ще подготви предложения за финансиране в подкрепа на дългосрочния си план за космическа наука до 2008 г. и ще предложи новотехнологични дейности за изследвания и разработки. Инициативата за глобален мониторинг на околната среда и сигурността (ГМОСС) ще осигури космически базирани екологични услуги, даващи възможност за наблюдение и контрол на въздействието от климатичните промени.*

14. Отбранителните промишлености в Европа са били подложени на твърде различаващи се национални правила, ситуация, която е забавила развитието им в европейски мащаб като по този начин ги е осакатила по отношение на международните им конкуренти и довела до ниска възвръщаемост на инвестициите в **сигурността и отбраната**. Комисията възнамерява да укрепи конкурентоспособността на Европейската отбранителна технологична и промишлена база в съвместно усилие с Европейската агенция за отбрана.

За тази цел инициативата ще се съсредоточи върху развиването на Европейски пазар на отбранително оборудване, технологично развитие, както и подобряване на световната конкурентоспособност на отбранителните дружества на ЕС. Комисията подготвя „рамково” Съобщение, разглеждащо индустриални и пазарни въпроси, Директива за обществени поръчки в отбраната и сигурността и Регламент за трансферите на отбранителни стоки вътре в ЕС. По-нататъшни резултати, очаквани до 2009 г. са извършване на обхващащо целия ЕС хомогенно картографиране на Европейската отбранителна технологична и промишлена база и създаване на Европейски наръчник за стандартизация в отбраната.

15. Все пак, Комисията следва инициатива за специфичните предизвикателства на **изследванията в областта на сигурността**, която взема предвид тесните връзки с отразените въпроси, свързани с отбраната, например в споменатата по-горе Директива за обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността.

²² Радио-навигационната система ГАЛИЛЕО ще предостави услуги, свързани с позициониране след разполагането на мрежа от 30 спътници в близките години.

*Тя предвижда създаването на **Европейски форум за изследвания и иновации в сферата на сигурността**, който до края на 2009 г. да разработи програма за съвместни изследвания в сигурността. В същото време той ще подобри публично-частния диалог в областта на европейските изследвания относно сигурността и ще увеличи прозрачността и координацията между различните текущи програми и инициативи.*

16. Европейският фармацевтичен сектор е застрашен, тъй като инвестициите във фармацевтични изследвания и разработки се отклоняват за Съединените щати и все повече за Далечния изток. Способността на Европа да отговори ефективно е възпрепятствана в голяма степен от липсата на ефективен единен пазар за фармацевтични продукти.

За да се справи с това, Комисията е въвела двуканален подход за осъвременяване на европейската законова рамка чрез прегледа на фармацевтиката и продължаващата работа Фармацевтичен форум, където са разглеждани с държавите-членки и ключовите заинтересовани лица критични въпроси, въздействащи върху конкурентоспособността, като например ценовата политика и възстановяването на средства. За да бъдат обединени тези насоки, до края на 2007 г. Комисията ще публикува Съобщение, в което ще изложи стратегия и визия за бъдещата конкурентоспособност на този ключов сектор. В основата ще бъде публична консултация, която ще започне през лятото на 2007 г.

17. В отговор на задълженията в Съобщението от 2005 г. относно индустриалната политика, Комисията подготвя сега две специфични за сектора Съобщения по отношение на конкурентоспособността на метало и дървообработващи промишлености.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Понастоящем промишлеността работи в относително благоприятен макроикономически климат, но това не е причина за удовлетвореност.

Действията, описани в Съобщението от 2005 г., подпомогнаха оформянето на политика, която е от полза за промишленостите на Европа, както за големите дружества, така и за МСП. Интегрираният подход се оказа успешен и има подкрепата на Парламента и на държавите-членки. Следователно, необходими са приемственост и обвързаност със съществуващата политическа стратегия, което изисква подкрепата на пропорционална група от всички заинтересовани лица. В тази рамка приоритетът ще бъде въвеждането на политическата рамка, която ще позволи на промишлеността по най-добър начин да отговори на глобализацията и климатичните изменения.

Приложение 1: Съществуващи и предвидени инициативи

Промисленост	ПОЗНАНИЕ				ПО-ДОБРО РЕГУЛИРАНЕ				ОКОЛНА СРЕДА И ЕНЕРГЕТИКА ²⁾				ТЪРГОВИЯ			СТРУКТУРНА ПРОМЯНА		СЕКТОРНИ СПЕЦИФИКИ	СЕКТОРНИ ДЕЙНОСТИ 2005-2009 Г.					
	НИРД-Иновации	ПИС-Финансиране	Учения	Достъп до сръбства за МСП	Административна тежест на регулаторно регулиране	Вътрешен пазар	Здраве и безопасност	Технически стандарти	Климатични	Опашалици	Вода	Въздух	Интелигентно енергийно използване	Достъп до пазари	Достъп до суровини	Нарушения на търговията, субсидиите	Регулаторни	Прогноза	Тертиризация ³⁾		2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.
Хранителна промисленост и науки за живота	Храни, напитки и тютюн	x				x			x	x			x	x			x	x		Инициатива в областта на храните				
	Козметика	x					x	x					x			x		x		Фармацевтичен форум Pharma Communication				
	Фармацевтика	x	x	x	x		x	x					x			x		x		Стратегия MTR „Науки за живота и биотехнология“				
	Биотехнологии	x	x		x	x		x									x	x		ИКТ Оперативна група				
	Медицински уреди и инструменти	x			x		x	x									x	x		Диалог за машинно инженерство				
Машинна промисленост и системи	ИКТ ⁴⁾	x	x	x	x	x		x					x					x		ELECTRA				
	Машинно инженерство	x	x		x		x	¹⁰⁾					x					x		ГВР АВТОМОБИЛИ 21 ГВР				
	Електроникеност	x	x	x	x		x	¹⁰⁾					x					x	⁶⁾	Преглед на законодателството, свързано с автомобилите				
	Моторни превозни средства	x	x	x		x	x		x	x		x				x	x			Европейска космическа програма/ГМОСС				
	Авиация	x														x			x	ГВР Отбрана				
	Отбранителна промисленост	x					x												x	Отбранителен пакет				
	Корабостроене	x	x	x												x	x			⁷⁾	ГВР LeaderSHIP 2015 г.			
Модна и дизайнерска промишленост	Текстил	x	x	x									x					x		ГВР Химически вещества				
	Кожа и кожени стоки	x	x	x									x	x				x		ГВР Химически вещества				
	Обувки	x	x	x									x					x		ГВР Химически вещества				
Промисленост за основни и междинни стоки	Мебели	x	x	x									x					x		ГВР Химически вещества				
	Неенергийна промисленост	x		x					x	x									⁸⁾	ГВР Химически вещества				
	Цветна металургия			x					x	x			x							ГВР Химически вещества				
	Цимент и варовик								x	x		x								ГВР Химически вещества				
	Керамика		x						x	x		x	x				x			ГВР Химически вещества				
	Съгларска промисленост		x						x	x		x	x							ГВР Химически вещества				
	Дърводобив и дървообработка	x		x					x	x		x	x		x	x				ГВР Химически вещества				
	Целулозна и хартиена промисленост	x							x	x	x		x	x						ГВР Химически вещества				
	Печатарство и издателска дейност	x		x						x	x	x						x	x	ГВР Химически вещества				
	Стомана	x		x					x	x	x	x	x		x	x		x		ГВР Химически вещества				
Химична, каучукова и пластмасова промисленост	x							x	x	x	x	x			x			x	⁹⁾	ГВР Химически вещества				
Строителна промисленост	x		x			x	x	x	x									x		ГВР Химически вещества				
ХОРИЗОНТАЛНИ ДЕЙСТВИЯ 2005-2009 Г.	2005 г.	НИРД ПИС Мониторинг на уменията				- Нова законодателна програма за опростяване				ГВР конкурентоспособността, енергетиката и околната среда План за действие за устойчива политика на промишлеността				Външни аспекти на конкурентоспособността и достъпа до пазара			Структурна промяна		<i>Безсезонни подзипия</i> 1) С оглед на инсталациите, принадлежащи на енергийни дейности, всички сектори попадат в СТЕ, при условие че въпросната инсталация е над прага на капацитета, посочен в приложение 1 към Директивата за търговия с емисии 2003/87/ЕО. Отбелязват се в тази таблица сектори са включени в СТЕ поради процеса им, свързан с емисиите на CO ₂ . 2) Много сектори също ще бъдат засегнати от новата законодателна рамка за химически вещества (REACH). 3) Въз основа на таблицата за разходи и приходи (използването на услуги), която е включена в структурата на промишлеността на ЕС, Европейска комисия (2007 г.) 4) ИКТ-предизвикателствата са специфични за секторите; Възприемането на ИКТ е общо предизвикателство за промишлеността 5) ГМО 6) Продуктите, използващи енергия (EUP) 7) Финансов инструмент 8) Достъп до земя 9) Енергийни и суровинни разходи, логистика 10) Наблюдение на пазара					
	2006 г.	Водещи пазари				- Стратегия за по-добро регулиране																		
	2007 г.	Групировки				- Намаляване на административната тежест																		
	2008 г.					Програма за действие относно стандартите																		
	2009 г.																							

Национални Лисабонски и общностни програми за реформа

Таблицата показва с кръстчета случаите, в които политическото предизвикателство се счита с най-висок приоритет за всеки сектор сред много уместни политически предизвикателства. Следователно липсата на кръстче не означава непременно, че предизвикателството не е важно за сектора, а само че не се счита за въпрос с най-голям приоритет.